

**Reglement Raad van Toezicht
Stichting Openbare Scholengroep Vlaardingen Schiedam (OSVS)**

VERSIE 27 SEPTEMBER 2012

Artikel 1. Algemene verantwoordelijkheid van de Raad van Toezicht

De raad is verantwoordelijk voor de statutair aan hem toegekende verantwoordelijkheden en bevoegdheden.

Artikel 2. Bevoegdheden en verantwoordelijkheden van de Raad van Toezicht

De bevoegdheden en verantwoordelijkheden van de raad zijn:

- a. de toezichthoudende verantwoordelijkheid, waartoe gerekend worden zijn menings- en besluitvorming in het kader van het toezicht houden en zijn oordeelsvorming in het kader van zowel het toezicht houden als het werkgeverschap van het bestuur;
- b. de klankbordfunctie dan wel adviserende bevoegdheid;
- c. de verantwoordelijkheid als werkgever van het bestuur;
- d. de verantwoordelijkheid inzake het vaststellen van het reglement van de raad en het goedkeuren van het reglement van de raad van bestuur;
- e. de goedkeuringsbevoegdheden van de raad;
- f. de verantwoordelijkheid inzake de eigen werkzaamheden van de raad;
- g. de verantwoordingsplicht van de raad.

Artikel 3. Taken van de Raad van Toezicht

Ter uitvoering van deze verantwoordelijkheden en bevoegdheden heeft de raad de taak om:

- a. toezicht op het bestuur uit te oefenen;
- b. het bestuur met reflectie of raad terzijde te staan;
- c. het werkgeverschap van het bestuur te vervullen;
- d. zorg te dragen voor de regelgeving van de raad zelf en toe te zien op de regelgeving voor het bestuur;
- e. conform de statuten al dan niet goedkeuring aan door het bestuur te nemen besluiten te verlenen;
- f. zijn eigen werkzaamheden te plannen, programmeren, sturen, uitvoeren en evalueren conform de afspraken die zijn vastgelegd in het toezichtstatuut dat als bijlage gevoegd is bij dit reglement en integraal onderdeel uitmaakt van het reglement;
- g. zich te verantwoorden over de onder a tot en met f genoemde taken.

Artikel 4. Doel van het toezicht

Artikel 4 lid 1 Algemeen doel

Doel van het toezicht is te toetsen of en daardoor te bevorderen dat het bestuur het doel van de onderwijsorganisatie doelgericht en effectief, doelmatig en efficiënt realiseert.

Artikel 4 lid 2 Extern aspect

Het toezicht richt zich eveneens op de realisering van onderwijsdoelen, die door de onderwijsorganisatie zijn vastgesteld dan wel door de overheid in wet- en regelgeving zijn vastgelegd en voorgeschreven.

Artikel 4 lid 3 Intern aspect

Het toezicht richt zich op de realisering van doelen op strategisch en beleidsmatig niveau, ten aanzien van het geven van onderwijs, de onderwijsdoelstellingen, de onderwijsorganisatie en de leiding (management), met aandacht voor het bestuur, de kwaliteitsaspecten van de onderwijsinstellingen, de tevredenheid van de ouders en leerlingen, de personeelsatisfactie, de financiering en het financiële beheer.

Artikel 4 lid 4 Functies van toezicht

De functies van het toezicht zijn:

- a. het bewaken van de doelstelling(en) van de stichting;
- b. het bewaken van de integriteit van de materiële en immateriële eigendommen van de stichting;
- c. het controleren of het bestuur handelt naar, in en vanuit het belang van de stichting;
- d. het opeisen van verantwoording van het bestuur;
- e. het toezien op de aanwending van de middelen;
- f. het voorkomen dat het bestuur onvoldoende doordacht of onzorgvuldig zou handelen.

Artikel 4 lid 5 Focus

Het toezicht richt zich op het te ontwikkelen beleid (de resultaten op lange termijn), het ontwikkelde en in uitvoering zijnde beleid (de resultaten op korte termijn en per heden) en het te evalueren dan wel geëvalueerde beleid (de resultaten van het verleden). De raad toetst de werkelijk behaalde resultaten aan het voorgenomen beleid en de beleidsvoornemens aan de hand van de behaalde resultaten op haalbaarheid en realiteitsgehalte.

Artikel 4 lid 6 Onderwerpen van toezicht

De raad bespreekt tenminste eenmaal per jaar:

- a. de invulling van de onderwijstaak;
- b. de positie, de strategie en het beleid van de onderwijsorganisatie;
- c. de risico's, die aan de onderwijsorganisatie verbonden zijn;
- d. de beleidsdocumenten genoemd onder artikel 6, lid 1, onder e.

Artikel 4 lid 7 Aspecten van toezicht

Bij zijn toezicht heeft de raad oog voor de effecten van de doelrealisatie van het bestuur, de daaraan verbonden risico's en de daartoe behorende processen.

Artikel 4 lid 8 Belangenafweging

De raad toetst of het bestuur bij zijn beleidsvorming en de uitvoering van zijn bestuurstaken oog houdt op het belang van de stichting in relatie tot haar onderwijsfunctie en een zorgvuldige en evenwichtige afweging heeft gemaakt van de belangen van allen die bij de stichting betrokken zijn.

Artikel 5. Het toezichthoudend instrumentarium

Om het doel van het toezicht verantwoord te kunnen realiseren, werkt de raad met een toezichthoudend instrumentarium, dat bestaat uit:

- a. een naar inhoud en vorm gestructureerde wijze van toezichtuitoefening;
- b. de controle en het advies van een externe accountant;
- c. zonodig de in te roepen deskundigheid van derden;
- d. een gereguleerde vergaderwerkwijze, informatievoorziening, menings-, besluit- en oordeelsvorming en evaluatie van het toezicht.

Artikel 6. Gestructureerd toezicht

Artikel 6 lid 1

Tot het gestructureerd toezicht worden gerekend:

- a. een eenheid van visie van raad en bestuur op de doelrealisatie van de onderwijsorganisatie inclusief het bijbehorend ethisch en normatief kader alsmede op de doelen van beleid en strategie;
- b. een eenheid van visie van de raad op de doelen van het toezicht;
- c. een analyse van de doelrealisatie, het daartoe gevoerde beleid en de daartoe ontwikkelde strategie met oog voor risicofactoren;
- d. een toezichthoudend systeem of denkmodel;
- e. een toezichthoudend werkmodel, waartoe de onder artikel 5 genoemde instrumenten en het werken met een gesloten planning- en controlcyclus behoren. De planning- en controlcyclus bestaat uit een beleidsplan met een focus op meerdere jaren met bijbehorende meerjarenraming, een jaarwerkplan met bijbehorende begroting, kwartaalrapportages en een jaarverslag met bijbehorende jaarrekening.

Artikel 6 lid 2

Wijze van uitvoering van het gestructureerd toezicht:

- a. De raad bespreekt het door het bestuur ter goedkeuring voorgelegde beleidsplan of jaarwerkplan onderling en in aanwezigheid van het bestuur.
- b. De raad bespreekt elk jaar onderling en in aanwezigheid van het bestuur de visie van de raad op de doelen van zijn toezicht.
- c. Voor het bepalen van zijn visie analyseert de raad het beleid en de strategie van het bestuur met oog voor de risicofactoren op de aspecten doelgerichtheid, doelmatigheid, rechtmatigheid, effectiviteit en efficiency.
- d. De raad hanteert voor zijn toezicht een denkmodel, dat aansluit op de door het bestuur vormgegeven beleidsregie en gehanteerde modellen van sturing, bedrijfsvoering en / of kwaliteitszorg en waarin de ijkpunten van de toetsing door de raad zijn vastgelegd;
- e. De raad bepaalt zijn werkmodel en legt dit in zijn reglement vast.

Artikel 7. Accountant

Artikel 7 lid 1

De raad verleent en formuleert de opdracht aan de externe accountant.

Artikel 7 lid 2

De raad bespreekt elk jaar in aanwezigheid van het bestuur met de accountant de jaarrekening betreffende het voorafgaande jaar.

Artikel 7 lid 3

De raad heeft het recht de accountant voor zijn oordeel en advies in te schakelen conform de statutaire bepaling dienaangaande.

Artikel 8. Externe deskundige(n)

De raad heeft het recht externe deskundigheid voor zijn oordeel en advies in te schakelen conform de statutaire bepaling dienaangaande.

Artikel 9. Vergaderwerkwijze

Artikel 9 lid 1

De raad vergadert onderling dan wel in aanwezigheid van het bestuur; de keuze tussen het al dan niet uitnodigen van het bestuur wordt door de raad gemotiveerd vanuit het belang van de onderwijsorganisatie, de doelen van de vergadering, een gedeelte ervan of een agendapunt. De motivatie wordt door de raad in de verslaggeving vermeld en indien mogelijk eveneens in de agenda benoemd.

Artikel 9 lid 2

De raad vergadert conform de statutaire voorschriften en legt vast dat:

- a. derden op uitnodiging van de raad dan wel van de voorzitter aanwezig kunnen zijn bij de vergadering dan wel een gedeelte daarvan;
- b. het bestuur aan de raad dan wel de voorzitter kan voorstellen derden uit te nodigen voor een vergadering dan wel gedeelte daarvan;
- c. de raad werkt met een meerjaren- en jaarplanning: het vergaderen volgens een vastgesteld schema waarin de data voor komend jaar en de te behandelen onderwerpen zijn opgenomen;
- d. de raad werkt met een agendavoering, waarin agendapunten benoemd zijn als: informatieve, meningsvormende, besluitvormende, controlerende of evaluatieve agendapunten;
- e. de raad van zijn vergaderingen een verslag op hoofdpunten opmaakt, een afsprakenlijst en een besluitenregister;
- f. de raad in beslotenheid vergadert en kan besluiten tot openbaarheid van de beraadslagingen, die gemotiveerd wordt vanuit het belang van de onderwijsorganisatie, het daaraan ontleende belang van de raad, van het bestuur en / of van personen;
- g. de raad communiceert zonodig in het kader van het in artikel 9 lid 2 sub f genoemde belangen over zijn beraadslagingen en besluiten met derden.

Artikel 10. Informatievoorziening

Artikel 10 lid 1

De raad is verantwoordelijk voor zijn informatievoorziening.

Artikel 10 lid 2

Binnen het kader van het beleidsplan en het jaarplan en met behulp van de jaarplanning bepaalt de raad zijn informatievoorziening, bespreekt deze met het bestuur en legt deze na dit overleg vast in zijn jaarplanning.

Artikel 10 lid 3

De raad wordt van informatie voorzien over het beleid, de doelrealisaties, de prestaties en resultaten en de strategie.

Artikel 10 lid 4

De raad wordt op gestandaardiseerde wijze geïnformeerd in de vorm van een planning- en controlcyclus met behulp van kengetallen en gegevens uit benchmarkonderzoek(en).

Artikel 10 lid 5

De raad wordt op gestandaardiseerde wijze geïnformeerd over interne en externe ontwikkelingen en over wet- en regelgeving.

Artikel 10 lid 6

De raad wint informatie in:

- a. door de met het bestuur overeengekomen informatievoorziening dan wel door de informatieverstrekking door het bestuur;
- b. door de gereguleerde en op wederzijdse informatievoorziening afgestemde contacten met de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad en ontmoetingen met het directeurenoverleg;
- c. door bezoeken aan onderwijsinstellingen en door aanwezigheid bij sociale, personele of andere evenementen van de onderwijsorganisatie.

Artikel 10 lid 7

De raad kan indien nodig voor het uitoefenen van zijn verantwoordelijkheden en bevoegdheden op eigen wijze informatie inwinnen en heeft daarvoor conform de statutaire bepalingen daaromtrent toegang tot bescheiden en voorzieningen van de onderwijsorganisatie om daarmee tot een zelfstandig oordeel te kunnen komen.

Artikel 11. Evaluatie

Artikel 11 lid 1 Evaluatie beleid

De raad evalueert onderling en in aanwezigheid van het bestuur elk jaar de strategie en het beleid van het bestuur vanuit de in het beleidsplan en jaarplan vastgestelde onderwijsdoelen, resultaten en prestaties op de aspecten doelgerichtheid, doelmatigheid, rechtmatigheid, effectiviteit en efficiency.

Artikel 11 lid 2 Evaluatie van het bestuur

De raad evalueert onderling elk jaar het functioneren en de samenstelling van het bestuur, alsmede de relatie tussen raad en bestuur. Het voorzitterschap ervan en eventuele taaktoedelingen binnen het bestuur worden eveneens geëvalueerd. De uitkomst van de evaluatie wordt met het bestuur besproken.

Artikel 11 lid 3 Evaluatie Raad van Toezicht

De raad evalueert onderling elk jaar zijn resultaten en prestaties en zijn functioneren inzake de in artikel 2 en 3 genoemde verantwoordelijkheden, bevoegdheden en taken. De raad communiceert over de uitkomst van deze evaluatie met het bestuur.

Artikel 12. Advies

Artikel 12 lid 1

De raad staat het bestuur met advies terzijde en is verantwoordelijk voor zijn advies.

Artikel 12 lid 2

Elk individueel lid van de raad kan op incidenteel verzoek van het bestuur met raad terzijde staan. Het lid van de raad meldt een zodanig verzoek aan de raad. Aan een zodanig advies is op generlei wijze een tegenprestatie verbonden.

Artikel 13. Werkgeverschap van het bestuur

Artikel 13 lid 1

De raad is verantwoordelijk voor de inhoud aan het werkgeverschap van het bestuur gegeven en de wijze waarop hij zijn werkgeverschap uitoefent.

Artikel 13 lid 2 Functioneringsgesprek

De raad voert jaarlijks een functioneringsgesprek met het bestuur conform de hiervoor in de instelling gebruikelijke procedure.

Artikel 13 lid 3 Beoordeling bestuur

De raad spreekt met het bestuur voorafgaand aan een beoordelingsperiode een beoordelingskader af. Na afloop van de beoordelingsperiode wordt aan de hand van dit beoordelingskader door de raad tot een oordeel gekomen.

Artikel 13 lid 4 Beoordelingsprocedure

De raad stelt na overleg met het bestuur de beoordelingsprocedure vast (conform de in de onderwijsinstelling gebruikelijke beoordelingsprocedures).

Artikel 13 lid 5

De raad stelt de rechtspositie, arbeidsvoorwaarden en honorering van het bestuur vast en legt deze contractueel met het bestuur vast.

Artikel 14. Regeling van de besturing

Artikel 14 lid 1

De raad is verantwoordelijk voor het:

- a. goedkeuren van de door het bestuur gedane voorstellen inzake de statuten;
- b. opstellen, bespreken met het bestuur en vaststellen van het reglement Raad van Toezicht;
- c. goedkeuren van het door het bestuur opgestelde en vast te stellen reglement raad van bestuur;
- d. toezicht houden op de uitvoering van door de overheid gegeven wet- en regelgeving, de door de daartoe bevoegde instanties gegeven regelgeving en de door de onderwijsorganisatie zelf gegeven regels en voorschriften.

Artikel 14 lid 2

De raad toetst periodiek de statuten en de regelgeving van raad en bestuur aan de wenselijke en aan de in praktijk uitgevoerde bestuursstructuur en past deze zonedig aan.

Artikel 15. Eigen werkzaamheden

Artikel 15 lid 1

De raad is verantwoordelijk voor de uitvoering van zijn eigen werkzaamheden, waartoe behoren:

- a. de werkzaamheden in het kader van de uitoefening van toezicht en van de andere verantwoordelijkheden van de raad;
- b. de regeling van een gestructureerde omgang met het bestuur;
- c. de regeling van de op informatievoorziening gerichte omgang met de gemeenschappelijk medezeggenschapsraad en het directeurenoverleg;
- d. het op- en bijstellen van de profielschets van de raad;
- e. de werving, selectie, voordracht en benoeming van leden van de raad;
- f. de samenstelling en de kwaliteit van samenstelling van de raad;
- g. het rooster van aftreden van de raad;
- h. het doen van voordrachten inzake schorsing en ontslag van leden van de raad;
- i. het benoemen van voorzitter van de raad;
- j. de opdrachtverstrekking aan commissies uit de raad, aan individuele leden, aan de accountant of aan externe deskundigen;
- k. de jaarlijkse evaluatie van raad;

- l. de evaluatie van leden die aftredend zijn en voor herbenoeming in aanmerking willen komen;
- m. de deskundigheidsbevordering van de raad;
- n. de kwaliteit van functioneren van de raad;
- o. een eventueel auditorschap;
- p. de regeling van de openbaarheid.

Artikel 15 lid 2 Omgangswijze bestuur – Raad van Toezicht

De voorzitter van de raad fungeert als communicatiepartner van het bestuur. De voorzitter kan besluiten zich daarbij te laten vergezellen door een ander lid van de raad.

Artikel 15 lid 3 Profielschets

De raad stelt een profielschets voor de raad op, dat afgeleid wordt van de doelrealisatie van de onderwijsinstelling. Op basis van dit profiel stelt de raad de profielschets voor individuele leden op, gaat periodiek na of deze nog voldoet en stelt deze zonodig bij.

Artikel 15 lid 4 Werving, selectie, voordracht en benoeming

In de procedure van werving, selectie, voordracht en benoeming van een lid van de raad hebben het bestuur en de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad het recht advies te geven over de profielschets en de procedure.

Zij kunnen de raad attenderen op kandidaten.

Ten aanzien van de samenstelling en benoeming van de leden van de raad gelden de statutaire en wettelijke bepalingen dienaangaande.

Artikel 15 lid 5 Voorzitter

De voorzitter wordt benoemd op basis van een profielschets voorzitter, dat de raad opstelt. Dit profiel is tevens de basis voor de evaluatie.

Artikel 15 lid 6 Ondertekening

De voorzitter ondertekent namens de raad:

- a. contracten met (leden van) het bestuur,
- b. correspondentie van de raad;
- c. verslagen van de vergaderingen.

Artikel 15 lid 7 Commissies en opdrachten aan leden

- a. De raad kan commissies instellen, bestaande uit leden van de raad en externe deskundigen, dan wel individuele leden een opdracht verstrekken.
- b. De raad stelt geen commissies met een gemengde samenstelling in (met het bestuur of directeurenoverleg of GMR).
- c. De commissies dan wel individuele leden werken met een schriftelijke opdrachtverstrekking waarin het doel van de werkzaamheden, het product en / of resultaat, de tijdsduur, de werkwijze en de verantwoording aan de raad zijn vastgelegd.

Artikel 15 lid 8 Kwaliteit en deskundigheid

De raad houdt zijn kwaliteit op peil, organiseert daartoe zijn deskundigheidsbevordering en vermeldt deze in zijn jaarlijkse verantwoording.

Artikel 15 lid 9 Honorering

De raad legt schriftelijk de redelijke en maatschappelijk verantwoorde beloning van de voorzitter en de leden vast en vermeldt deze in zijn jaarlijkse verantwoording.

Artikel 15 lid 10 Auditorschap

De raad kan aan een persoon, die zich wenst te kwalificeren als toezichthouder de mogelijkheid bieden gedurende een overeen te komen periode als auditor deel te nemen aan de vergaderingen en overige activiteiten van de raad. Met betrokkene worden de condities schriftelijk vastgelegd, waartoe ondertekening van het reglement van de raad behoort.

Artikel 15 lid 11 Verzekering

De raad verzekert zijn aansprakelijkheid vanuit zijn verantwoordelijkheden en bevoegdheden.

Artikel 15 lid 12 Openbaarheid

Openbaar zijn de reglementen van raad en bestuur, het rooster van aftreden, de profielschets, de samenstelling van de raad met leeftijd, beroep, voor de functie relevante nevenfuncties, datum eerste benoeming en de termijn waarvoor de leden benoemd zijn, alsmede hun honorering.

Artikel 16. Verantwoording

De raad is verantwoordelijk voor zijn jaarlijkse verantwoording door middel van een schriftelijk verslag, dat toegevoegd wordt aan het jaarverslag van de onderwijsorganisatie, waarin de raad vermeldt:

- a. de samenstelling en de wijzigingen daarin van de raad, met namen, titels, leeftijd, het beroep en voor de onderwijsinstelling van belang zijnde nevenfuncties van de leden;
- b. de positie die de leden van de raad innemen op het rooster van aftreden (eerste benoeming, eerste termijn, herbenoeming, tweede termijn, datum van aftreden);
- c. de beoordeling van de doelrealisatie en van de invulling van de maatschappelijke taakstelling;
- d. de door de raad verrichte werkzaamheden;
- e. aan de orde gekomen onderwerpen;
- f. de kwaliteit en de deskundigheidsbevordering van de raad;
- g. de honorering van de raad.

Artikel 17. Gedragsregels voor de Raad van Toezicht

Artikel 17 lid 1 Handelingsperspectief

De raad handelt vanuit en in het belang van de onderwijsorganisatie, conform de doelstelling, die daartoe in de statuten is vastgelegd.

Artikel 17 lid 2 Deskundigheid

De raad wordt zodanig samengesteld, dat de leden van de raad tezamen beschikken over de vereiste kennis om de doelrealisatie, de doelen van beleid en strategie, de resultaten en prestaties van het onderwijs (de onderwijsinhoudelijke doelen, resultaten en prestaties), de onderwijsorganisatie en de onderwijsinstellingen (de personele, financiële en facilitaire doelen, resultaten en prestaties) in algemene zin te kunnen beoordelen.

Artikel 17 lid 3 Onafhankelijkheid

De raad wordt samengesteld uit leden, die onafhankelijk zijn van het bestuur en van externe en interne stakeholders en die ten opzichte van elkaar en van het bestuur onafhankelijk en

kritisch kunnen opereren. Elke schijn van belangenverstrengeling tussen de onderwijsorganisatie, het bestuur van de onderwijsorganisatie en de leden van de raad moet worden vermeden.

Artikel 18. Gedragsregels voor leden van de Raad van Toezicht

Artikel 18 lid 1 Verplichting tot deelname

Leden van de raad zijn verplicht deel te nemen aan de in de jaarplanning opgenomen activiteiten van de raad. Bij frequente afwezigheid wordt het lid in kwestie hierop door de voorzitter aangesproken.

Artikel 18 lid 2 Geheimhouding

De leden van de raad zijn verplicht tot geheimhouding van hetgeen hun uit hoofde van hun functie ter kennis is gekomen voor zover die verplichting uit de aard van de zaak volgt of hun uitdrukkelijk is opgelegd. Deze verplichting eindigt niet bij de beëindiging van het lidmaatschap van de raad.

Artikel 18 lid 3 Publiciteit

De leden van de raad doen geen publieke uitspraken over het beleid en besluiten van de raad, tenzij op verzoek van, dan wel na overleg met de voorzitter die het aanspreekpunt van de raad is. De voorzitter doet geen publieke uitspraken over het beleid en de besluiten van de raad of het bestuur, tenzij het bestuur hem hiertoe uitnodigt of dit gemotiveerd wordt vanuit het belang van de onderwijsorganisatie, het daaraan ontleende belang van de raad, van het bestuur en / of van personen.

Artikel 18 lid 4 Verbodsbepalingen

De leden van de raad zullen zich ervan onthouden:

- a. middellijk of onmiddellijk deel te nemen aan aannemingen van de stichting;
- b. middellijk of onmiddellijk geschenken, provisie of commissieloon aan te nemen of te vorderen van personen die ten behoeve van de stichting werkzaam zijn dan wel van (potentiële) leveranciers van de stichting;
- c. van ouders/leerlingen of van derden met wie zij door hun functie in aanraking komen, giften of beloning aan te nemen of te vorderen;
- d. zonder schriftelijke voorafgaande toestemming van de raad personen in dienst van de stichting voor persoonlijke doeleinden werkzaamheden te laten verrichten of iets dat aan de stichting toebehoort voor persoonlijke doeleinden te gebruiken;
- e. zonder schriftelijke voorafgaande toestemming van de raad deel te nemen aan het toezicht of het bestuur van rechtspersonen, die middellijk of onmiddellijk producten en / of diensten ten behoeve van werkgever kunnen offren dan wel samenwerken met de onderwijsinstelling dan wel voor samenwerking in aanmerking komen.

Aldus vastgesteld na ingewonnen advies van het bestuur, de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad en het directeurenoverleg door de raad in zijn vergadering d.d. 27 september 2012.